

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Bérmertelen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési ár:
egész évre 20 frt., félre 10 frt., negyedévre 5 frt.
Beigntatási díj: 6-hasábos petit-sor 5 kr., bélyegdíj mindenbeigntatásért 30 kr.
A „nyilt-tér“-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Uj előfizetés a „FÜGGETLEN LAPOK“ további folyamára.

April-juniusi évnegyedre 15 ft. — kr.
April-szeptemberi félre 10 „ — „
April-dec. 3 évnegyedre 15 „ — „
Egy hóra 1 „ 70 „

A kiadó-hivatal,
3 korona utca 18. sz.

Pest, april 3.

Államéletünk egyik legfontosabb tényezője fog nem sokára törvényhozas el kerulni: a népválasztás.

Tekintve az irányt, mely a bécsi parlament vitáiból már is feltűnik, ugy látjuk, hogy az iskolakérdés Bécsben, az elvont alkotmányos állameszmény szellemében fog megoldatni.

Az ottani viták következménye a magyar földre is áthat. Nem csupán a liberális eszmék összetartozása folytán, hanem a közjogi kapcsolatnál fogva is, mely két egymástól ugyan független, de politikailag egészet képző országot az intézmények és formák egyöntetűségére csaknem kényszerüleg vezet.

Megvalljuk, némi aggodalommal nézünk az iskolakérdés sorsára nálunk, ha nem tudnánk, hogy az abstract állameszmény szigoron keresztül rendszerének veszélyei ellen, az erkölcsi és vallási érdekek megóvására felálltak az egyedül biztos óvszert a felekezeti jogok szabadságában.

Ausztriában a nevelési ügyet az állam akarja kezébe venni, az iskolák államintézményekké tétetvén.

A régi rendszert, mely az államnak csak felügyelői jogot adott az iskolákra, most megbukik; az egyház, mely vezette a nemzedékek nevelését, befolyásolta oktatását, szerepét veszti. Legalább azon széles dimenzióját a befolyásnak, melylyel eddig hivatás-szerűleg foglalkozott.

Ezáltal az államjogi kapcsolatnak is új formája fog kifejlődni állam és egyház között szomszédságunkban, s tekintse valaki a képet, mely ezen új alakulás mögött áll, bármily sötétnek: a törvények, melyek az egyházi befolyás arányát csökkenteni fogják az oktatás és nevelésben, sem a népelet tudatába, sem a nemzeti közszellem szokásaiba állandó szakadást nem eszközölhetnek egyház és család, egyház és iskola között.

Ily experimentációk, az ifju alkotmányos intézmények első óraiban mindenütt megtették; természeté levén a szellemnek, hogy a szabadságot mindenre kiterjessze, még oda is, a hol annak nem léte nem hiány: a francia köztársaság, a belga alkotmány hasonló szellemben intézkedett az egyház és iskolák sorsa iránt; de amott a nemzeti szellem épen a szabadság nevében megbuktatá e törökvet, Belgiumban pedig az államtól függetlenné tett egyház, midőn az állam keze lefoglatla volna az iskolák termeit — új iskolákat nyitott, s tanítóit a gyermekek ezrei környezék ismét.

Ha az állam magáénak vallja az iskolákat, teheti.

Csak az egyháztól ne vonja meg a szabadságot, hogy önzéeljaira iskolákat nyithasson; s a polgároktól ne követelje, hogy gyermekeiket csakis kizárólag államiskolákba küldje.

Ez a lelkiismeret erőszakolása lenne, az egyház leigázása, s illusorissá tétele a szabad alkotmány nagy elveinek, melyek épen a kimondott vallás-szabadság értelmében az egyházat önálló egészszé, jogozott körré, szabad intézményné tették az államban.

Az egyház tehát, az új viszonyok között, az állammal szemközt, erejében, hatályában sokkal hatalmasabb, sokoldalubb, mint a feudális napokban, s a harc, mely ma állam és egyház között foly, az egyházra nézve a győzelem sokkal biztosabb kilátásait adja, mint Barbarossa Frigyes korában.

Mert a szabadság eredeti tulajdonává lett az egyháznak ismét, s midőn a demarálás minden talpalatnyán kivesszünk befolyása alól,

módja és szabadságában áll, befolyásának, munkájának számára új tért, új birodalmat teremteni, melyben az erkölcsi érdekek védelme és kormányzása a lelkiismeretek által ismét csak ő reá fog ruházhatni!

A földhitel democratizálása.

III.

Foglaljuk össze az eddig elvontan mondottakat egyes tételekre s tegyük alkalmazást belőle hazánk viszonyaira:

A tőke szerepe az emberi működés vagy termelés minden ágaira döntő lett és nélkülözhetlen.

Az európai államok saját szükséggeikre, országos vállalataikra, s egyebekre a tőkének roppant tömegét vették igénybe, s e célra a papírüzlet egy nemét teremtték, mely a magánhitel működésének egész terét elfoglalta, s mezőgazdaságot, kézművet, ipart és kereskedést megfosztotta a módtól, hogy magánhitel útján szükségletén segíthessen.

Midőn az államtól nyert lendület folytán, sőt annak oltalma alatt a közintézeti kötvények oly neme jött általános forgalomba, melynek természetével s előnyeivel a magánkötvény nem versenyezhet, az állam saját maga teszi tőkére minden iparát, midőn a magánhitel lehetőségét semmisíti meg, vagy csak nagy uszora által teszi a szükségletet kielégíthetővé.

Ebből következett a kölcsönintézetek keletkezésének szüksége is.

De ezen intézeteknek hazánkban mind száma, mind szervezete a közszükségletnek távolról sem felelhet meg, a nemzeti ipar ügyi ágának sem, legkevésbé pedig a nagyon terjedt mezőgazdasági szükségletnek.

Ebből aztán kettő következik szükségkép.

Egyik az, hogy a kormánynak minden erejét meg kell feszíteni, hogy a kölcsönözti intézetek szaporodását s egész országra való terjedését lehetőleg előmozdítsa.

Másik az, hogy ezen intézeteknek már szervezetökben oly alakulást kell nyerniök, melyek azt közhasznúvá tehetik, melyek a subventiót az országban a községé vonaláig vihetik.

S ezek után a mondók vagyunk, hogy nincs társország, mely hasonló alakulásokra inkább alkalmas volna, következésképp hol e rendszer könnyebben létesíthető, mint épen nálunk.

Kevés község van nálunk, mely legalább egy apparatussal ne bírna, mely képessé teszi egyéb ügyei mellett a község hiteliügyeit is kezelni. Rendszen van egy községi és még más t. i. egyházi bizottmány vagy tanács, mely a község vagy egyház pénzeit, kiadásait, legelő s más bérleteit, adóit stb. kezeli.

Ily kész apparatusok lehetővé teszik a hiteliügy kezelését is kerületi vagy központi felügyelet alatt s akár községi akár a községben alakult hiteligyletek közös garantiája mellett.

A község hitelszükségletét a község maga mint hiteligylet garantirozná. A község maga tudja legjobban, tagjai közül kinek mennyire terjedő hitele lehet, a község maga gondoskodik a kamatok és tőke pontos behajtásáról.

Természetes, hogy mindez bizonyos a központtól megszabandó rend és formák szerint történék, mely mind a szabályok szigorú alkalmazására, mind az ügyvitel egész menetére felügyelne.

Ez volna az egyedüli mód a kis gazdákat sebesen és lehető olcsón a szükséges kölcsönrel ellátni, s midőn ez történék, egyszersmind ez volna az ut a most elnyomással fenyegető sok helyeken alig képzelt pusztitásokat okozott uszora kezéből őket kiragadni.

Jelen fejtegetésünk célja nem lehetett az ilyféle intézetek részletezett szervezetét felállítani, hanem kimutatni a létező földhitelintézetek elégtelenségét számban s hiányait az alakítás egyes vonásokban kimutatni az újabb alakítások helyes irányait. Természetes, hogy ennek körén kívül esett az ily intézeteknél előforduló kölcsönök forgalmi eszközeinek, a papírok kü-

lönböző nemeinek és sajátágainak elemzésébe bocsátkozni, ez azok feladata lévén, kik ily intézetek szervezését veszik munkába, és kik bizonyosan nem fogják figyelmet nélkül hagyni, hogy az ily pénzintézetek, mert épen apró kölcsönökkel is foglalkoznak, a kisebb összegekre szóló papírokat nem nélkülözhetik, valamint az értékváltoztatás bizonyos módozatát sem.

Végül még csak a gazdasági viszonyok átalakulásáról akarunk némiket figyelmeztetés gyanánt elmondani.

A pénz- vagy hitelgazdaság korszakunknak elutasíthatlan követelménye.

A mint a jobbagység eltöröltetett, a természetbeni munka helyébe a bérlet munká lépett. Ennek első következése lön, hogy a mezőgazdaság terén a pénz, az az hitel jelentősége roppantul emelkedett s a tőke szerepe döntő lett.

E tekintetben más országok statisztikája bámolatos adatokat szolgáltat. Például Szászországban 1852 óta több mint 15000 acker földet drainirozás alá vettek, s ez által a termelés évenként 600,000 scheffel gabonával emelkedett. Gondoljunk még a mesterséges trágyák roppant tömegére, a gépek napokint terjedő alkalmazására — fogalmunk lesz némileg a tőkefogyasztásról, de arról is, hogy a hitel minő lendületet adott mindenütt a mezőgazdaság fejlődésének.

Azt se feledjük, hogy a vaspálya összekötötték sebes terjedése hazánkban mindinkább megnyitja a verseny kapuit, s e verseny közösségébe vonatva, soká el nem maradhatunk nagy veszélyek nélkül.

„Ha nem akar az állam — így szól B a s t i a t — gyökerében megátamadtani, minden jogosult érdekekkel öszhangzásban kell érezetelni oltalmát, és a gazdákrol ép oly mérvben kell gondoskodnia, mint az emberi foglalkozás többi ágairól.“

A földhitelintézetek alakításánál más országokban többnyire a vezér szerepet az állam vitte. A mi igényeink ennyire nem terjednek, megelégszünk, ha ilyenmő alakulásoknál az államhatalom kész támogatására számolhatunk.

Már tavaly volt alkalmunk kifejteni, minő szoros összefüggésbe hozhatók ezen érdekek a magyar katolikus egyház autonómiájának szervezéséből folyó viszonyokkal is.

Az lesz aztán a hitel teljes democratizálása is.

TÖRVÉNYHOZÁSI ROVAT.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház mai (apr. 3-án) ülése.
(Kezdeté egy negyed 12 órakor.)

Elnök: Szentiványi Károly.
Jegyzők: Radich Ákos és gr. Ráday László.

Jelen volt miniszterek: Lónyay Menyhért, Gorove István, gr. Festetics György, b. Eötvös József.

Elnök jelenté Szabódfi Sándor vas megyei sz. gothardkerületi képviselő halálát, valamint Manojlovics Emil kérelmét szabadságot iránt, mi megadatik; aztán a beérkezett kérvényeket mutatja be.

Napirenden van a kérvénybizottság jelentése, Halmossy folytatóg referál folytonos zajgás közben.

Tisza László Egerbegy város és a Mezőség több községének kérvényét adja be, hogy ennek az erdélyi vasut iránti nézetei a Torda város által beadott hasonló kérvénnyel együtt a kérvénybizottság útján a vasuti bizottsághoz utasítsassék.

Ezután Kolozsváry referál a kérvénybizottság részéről, utána Cseh Sándor és Horváth Döme.

Madarász József az alföldi vasut tárgyában beadott egy kérvény alkalmából azt indítványozza, hogy minden vasutra vonatkozó kérvény ne a közlekedési miniszteriumhoz, hanem a vasuti bizottsághoz utasítsassék, ha ugyan a tegnap megválasztott bizottság e célra van; ha nem, akkor a miniszterium útján egy alakított ily bizottsághoz.

Szász Károly: a tegnap megválasztott bizottság célja, hogy a kormány által előterjesztetni szándékolt javaslatokat előleg megvitassa; az indítványt elvetni és a bizot-

ság véleményét elfogadni javasolta; elfogadtatik.

A kérvénybizottság jelentése bevégezte után az elnök a nemzetiségi bizottság kiegészítéséről választandó tagokra kéri a szavazatokat beadni.

Madarász József: a napi renden ott van az állandó igazoló bizottság jelentése is; mivel a szavazás után sok képviselő eltávozik, előbb kívánja az igazolást, aztán a szavazást felvetetni, vagy pedig az elsőt holnapra hagyni.

A ház holnapra hagyja az igazolást, s a szavazatok beadatnak.

Elnök a vasuti bizottságtagjait alakulás végett megjelenni kéri.

Holnap d. e. 11 órakor ülés.

A bővebb tudósítást holnapi számunkban közölni fogjuk.

A képviselőház apr. 2-án tartott ülése.

Szentiványi Károly elnök 10 óra után megnyitván az ülést, Radich Ákos jegyző olvassa az utolsó ülés jegyzőkönyvét, melynek hiteltelítése után elnök a beérkezett kérvényeket terjeszti elő, melyek a kérvényi bizottsághoz utasíttatnak.

Szaplonczay József Maramaros megye több urbéri lakosainak kérvényét terjeszti elő, s azt a ház figyelmébe ajánlja. Ez szintén a kérvényi bizottsághoz utasíttatván felszólal Lónyay Menyhért pénzügyminiszter:

„T. ház! Midőn az 1867. XII. t. cz. 66. §-a kimondja, hogy nemesek kívánatos, hanem mindenik fél érdekében szükséges is, hogy mind a pénzürendszert, mind a pénzü Magyarországon és ő Felsége többi országban egyenlő legyen, ez iránt történék intézkedés a kereskedési szerződéskötés alkalmával; az 1867. XV. t. cikkben pedig, mely a kereskedési szerződést foglalja magában, nevezetesen annak 12-dik pontjában az van határozva, hogy addig is, míg az aranyérték a párisi értekelzet elvi szerint egyenlő előterjesztések alapján be nem hozatik, az ausztriai érték fog fenn maradni: ebből az következik, hogy a teljes értékű ércpénz veretésénél azon szabályok tartandók meg, melyek az ausztriai érték behozatala alkalmával, ugymint 1857. jan. 24-kén rendeltettek meg. Midőn azonban az 1867. XII. t. cz. 66. §-a egyszersmind azt is kimondja, hogy a pénzverés és kiöcsatásra nézve a magyar király fejedelmi jogai teljes épségükben fennmaradnak; ősi törvényeink szerint pedig mindig a törvényhozas intézkedett a pénzveretés iránt, a miniszterium kötelességének ismerte, a teljes értékű pénzverése verete iránt ő Felsége meghagyásából törvényjavaslatot terjeszteti a t. ház elé, melyben meghatározatnak, minő pénzverés lesznek jelenben a magyar pénzveredéket készítőnek; jelenben a pénzveretés a magyar aranyakra és egy forintokra terjedne ki.“

Az 1867. XV. t. cz. 12-dik pontja továbbá azt is elrendeli, hogy mindkét félnek jogában áll váltópénzt is veretni, mely a másik államterületen is a forgalomba fel fog vétetni, s e váltópénz finomsági tartalma és sulya, valamint a mindenik fél által verendő összeg mennyisége iránt a két miniszterium közt egyezmény lesz eszközölendő: a magyar miniszterium tehát kötelességének ismerte ezen egyezményt létesíteni, melynek határozmányai is bennfoglaltatnak azon törvényjavaslatban, melyet szerencsém lesz a t. háznak bemutatni.

„Szabad legyen ez alkalmommal megjegyezni, hogy a váltópénz veretése iránti egyezménynél 4 fontos körülménynek tekintetbe vétele szolgált mindenekfelett irány adóul.“

Az egyik az volt, hogy a váltópénzek oly értékben veretessenek, hogy azon esetben, ha a párisi egyezmény elvei szerint az új pénzláb az arany értékkel együtt behozatik, s az a szerint verendő pénzdarabok frankokra fognak szólni, — a most behozandó váltópénz beleilljék a frankrendszerbe, azaz a nép közt még jelenben is általános ismert és használt váltóforintoknak könnyen osztható részét képezze. Tudvalevő dolog, hogy egy osztrák forint épen 2 1/2 frankot, vagyis 2 1/2 ugynevezett váltóforintot tesz: indítványban hozatik ennélfogva 20 és 20 krajczáros fémpenz és 4 és 1 krajczáros rézpenz veretése. A 20 és 10 krajczárosok ezüst és réz vegyítékből készülnek és a 20 kros épen fél frankot, két 20 kros pedig épen egy frankot képviselne, a 10 kros épen 1/4 frankot, azaz 25 centimet, 5 bankó garast, a 4 krajczáros pedig 10 centimet, azaz a frank 1/10 részét, vagyis régi 2 garast tenne. Tekintve a kiütött célt, annak a javaslat teljesen megfelel.“

A másik szempont, melyet a miniszterium az egyezmény megkötésénél szem előtt tartott, az volt, hogy végre ki lehessen kiűszölni a forgalomból az annyira kényelmetlen s papírpenz forgalmat minden idegenre nézve is annyira kellemetlenné tevő papír tikrajczárosokat, melyeknek forgalomba hozatalát rendkívüli körülmények, melyek között a rendes forgalmi eszközök elszoktak tűnni, indokolhatják ugyan, de mihegyt rendes viszonyok állanak be, az állam kötelessége ily kis papírpenz forgalmát megszüntetni. A papír 10 krosok, melyek a használat folytán piszkos rongyokká válnak, s melyekre az egy frtos bankjegy felváltható, a népnél megvárják a pénzérték fogalmát s különben is az ilyen, régebben forgalomban

levő darabokkal való érintkezés valóban mindenkire nézve kellemetlenné válik. Mellette szól ugyan azon nyereség, mely az azt készítő államra az által hárul, hogy a kiállítási költség csekélyebb, és sok elrongyolódván, és elveszvéen valóban nevezetes összeg nem szokott beváltás alá kerül. Azonban azt hiszem, hogy ily nyereségy által nyerni az államnak annyival kevésbé lehet feladata, miután a használat által megsemmisült érték valóságos veszteséget képvisel, habár ezen veszteség milliók közt is oszlik meg, egysekre majdnem érzhetetlenül: mégis mindig veszteség marad, és éri épen leginkább a szegényebb osztályt. Nevezetes nyereségnek tekintem tehát a 10 kros papiros pénzjegyeknek a forgalomból való kivonását.

A harmadik körülmény, mely ezen egyezménynél irányadó volt, az ezüst váltópénzt akép veretni, hogy a mult idők példája szerint az agio netaláni emelkedése folytán könnyen a forgalomból el ne tünjék: ennélfogva 100 ft értékű tisztá ezüstből 182 1/2 ezüst váltópénz fog veretni.

Vége ezen egyezmény által még azon cél is kivánatott elérteni, hogy a jelenben forgalomban levő 12 milliót képviselő 10 kros papír váltópénz kicserélése folytán mindkét félre nézve bizonyos jövedelem biztosítsassék, mi az által történik, hogy azon arányban, melyben a papír váltópénz a forgalomból kivonatik, helyette állampapírpenz fog forgalomba hozatni, ugy azonban, hogy az 1867. XV. t. cz. 5. §-ában az összes papírforgalourra nézve meghatározott 312 milliónyi összeg szorosan megtartassék. Midőn mind Magyarországon, mind ő Felsége többi országainak pénzügyminisztere azon összegben, melyet beváltott és 10 kros papírpenzben beszolgált, államjegyeket kap, és azért veheti azon ércpénzt, melyből az új váltópénzt vereti: természetesen megmarad számára azon nyereségy, melyet a csekélyebb belérték nyújt; de ezenkívül a használat által megsemmisült 10 kros papírpenz beváltás alá nem kerülő, ezen összeg is a két pénzügyi kormányzat javára váland.

Az arányra nézve is, mely szerint a váltópénz veretni fog, kellett egyezményt kötni. — Hosszabb értekelzet után végre abban történt a megállapodás, hogy azon arány tartassék meg, mely az adóképeseknek felel meg; — ugyanis a magy. korona országaira 30% ő Felsége többi országaira 70%. Ezen arányt méltányosnak tartom, mert az adóképeség nézve a mult években a tapasztalás is ezen arányt igazolá. Az anyagilag gazdagabb országok több a forgalmi pénzjegye is, noha másrészt is le tagadhatlan, hogy azon népnél, melynél még ki nem fejlődtek a hiteliintézmények, a pénz lassabban forog; ennélfogva az egy és ugyanazon érték közvetítésére a szegényebbnek több készpénzzel kell bírnia. Mindamellett azt hiszem, hogy nem helytelenül cselekedett a magyar miniszterium, midőn a váltópénz veretésének összegére nézve a közös költségeknél megállapított arányt fogadta el.

A nyereségy, mely ezen intézkedés folytán a magyar kiróknárnak jutni fog a pénzveretésnél, 1,200,000 frtot nézetem szerint meghalad; a megsemmisült papírpenz utáni nyereségyről határozott számot mondani bájos; de ugy hiszem, hogy azzal együtt az összes nyereségy 2 millió forintra felmehet, mi reánk nézve, kivált az önálló pénzügyi igazgatás első két évében, midőn az államháztartásban egyensúly fenntartása végett áldozatot fog kelleni hozni, bizonyára tekintetbe beveendő körülmény.

Midőn ezen törvényjavaslatot a t. ház asztalára leteszem s azt elfogadás végett ajánlom, ugy hiszem az anyagi haszon kívül még azon erkölcsi jó hatása is leend az egyezménynek, hogy 20 év után ismét a koronás fejedelelem arczképével, hazánk czimerével, a szent koronával és magyar felirattal díszített pénz leend a nép közt forgalomban, mely egyik, bár csekélyebb jele leend hazánk alkotmányos önállóságának.

Ráday László gr. jegyző ezután olvassa:

Törvényjavaslat.

a m. kir. pénzveredékben készíttendő pénzek alakja, belértéke és sulya iránt.

1. §. A magyar korona országai és ő felsége többi országai közt létrejött s az 1867. XVI. törvényben foglalt várn és kerekedelmi ösvetéség 12-ik czikke szerint minden vert pénz nem (az ezüst váltópénz kivételével) nagyságra, belértékre és sulyra nézve a magyar korona alá tartozó országokban, az 1857. évi január 24-rol kelt legfelsőbb rendelet szabályai szerint fog készíttetni mindaddig, míg ez iránt kölcsönös beleegyezés folytán más pénzrendszer nem leend életbe léptetve.

2. §. A pénzverés alapjául az 500 grammal egyenlő pénzfonsz szolgál, mely a pénz-suly egységét képezi és 1000 szemerre, vagy 10,000 asra osztatik fel. A pénzek finomsági tartalma a suly ezred részével fejeztetik ki.

A m. kir. pénzveredékben következő pénz-nemek verendők:

- Aranyak, Ezüst forintosok, Ezüst huszkrajczárosok, Ezüst tikrajczárosok, Réz négykrajczárosok, Réz egykrajczárosok.

4. §. Az arany átmerője ezentul is 19.75 millimeter, finomsági tartalma 986 1/10 ezredrész, sulya pedig 815 2/100 parány (Richtpfennig) lesz.

A képlapon (Avers) ő Felségének egész alakja koronázási öltövényben, a hátlapon pedig (Revers) Magyarország czimere és az óvszám leend.

Még hat hó... Simig Rezső s. k. főkápt. urad. tisztartó.

Table with 2 columns: Alva, Tartva. Lists various numbers and amounts.

Table with 2 columns: Alva, Tartva. Lists various numbers and amounts.

A körirat következő: Ferenc József osztriai császár, Magyarország apostoli királya.

5. §. Az egy forintos átmérője ezentúl 29 milliméter lesz, finomsági tartalma 900 ezredrés, sulya pedig $\frac{2}{5}$ penzfont.

A képlapon 6 Felsője mellképe, a hát-lapon pedig Magyarország címere, az év-szám és a pénz neve I. F. látható. A körirat az aranyéval azonos.

A sima kerületbe mélyített betűkkel kö-vetkező felirat vágatik be: „Bismam az Ősi Erényben.

6. §. A husz kros átmérője, 21 millime-ter, finomsági tartalma 500 ezredrés, 375 db egy font tiszta ezüstöt tartalmaz és 1875 db egy fontot nyom.

A képlapon 6 Felsője mellképe lesz a 4-ik §-ban foglalt körirattal; a hát-lapon a körirat; „Magyar Váltópénz;“ közepén kraj-csár, alatta az évszám.

7. §. A 10 kros átmérője 18 milliméter, finomsága 400 ezredrés, 750 db egy font tiszta ezüstöt tartalmaz, és 300 db egy fontot nyom.

A jelvények épen azok, melyek a 20 krosokon láthatók; azon különbséggel, hogy a hát-lap közepében 20 krajcsár helyett 10 krajcsár tétetik.

8. §. A 4 kros átmérője 27 milliméter, sulya $\frac{2}{3}$ penzfont leend ezentúl is.

A körirattal a magyar címert látható ezen körirattal: „Magyar kir. váltópénz;“ a hát-lapon pedig tölgykoszoruban a 4 szám és alatta az évszám.

9. §. Az egy krajcsáros átmérője 19 mm sulya $\frac{1}{100}$ penzfont, a kép és hát-lap a négy krajcsárossal egyenlő, csak hogy a 4 szám helyett 1 szám áll.

10. §. Mindennemű pénzen megjelentetik a pénzverde, honnan azok kikérültek, még pedig B. Jeleni Kormánybányát, az E betű Károlyfehérvárt.

11. §. A felsője többi országa pénzügy-minisztériumával létesített egyezmény foly-tán a 12 millió forintot tevő 10 krajcsáros penzjegyek helyett épen annyi fém váltópénz tétetik forgalomba, melyből 3.600.000 Ma-gyarországra esik.

Ezen magyar váltópénz 3.300.000 ftig ezüstben, 300.000 forint pedig rézben veré-tik ki.

12. §. Az 1867. XV. t. cz. 5. §-a az állam-jegyek és váltópénzjegyek összes forgalmát háromszáz tizenkét millió forint alapítván meg, a mely arányban a 10 krajcsáros papirpénz-jegyek a fém váltópénzjegyekkel kicserélésé-lytán a forgalomban kereskednek, azon arányban fognak államjegyekkel pótoltatni aként, hogy az összes 10 krajcsáros papir-váltópénz levonása után az összes állam-jegyek forgalma a háromszáz tizenkét milliót meg ne haladja.

13. §. Mintán a papirváltópénz azon ré-zse, mely a forgalom által elnyészett, beváltás alá nem kerül: az innen eredő és a be-váltáskor mutatkozandó haszon Magyar-ország és 6 Felsője többi királyságai és orszá-gai közt akép fog felosztani, hogy abból az elsőt 30%, az utóbbit pedig 70% illesse.

14. §. Jelen törvény végrehajtásával a ma-gy. kir. pénzügy-miniszter bizatik meg.

Lónyai Menyhért s. k. pénzügy-miniszter.

Elnök. E törvényjavaslat ki fog nyom-atni, szétosztani, az osztályoknak tárgyalás végett kiadati, végül pedig napirepre ki-tizetni.

Lónyai Menyhért pénzügy-miniszter: „T. ház! Midőn a mult év kezdetén az ország pénzügyi vezetését átvettem, első gondjaim közt tartozott, magamnak a ma-gyar koronai javak állományáról meggyőző dőst szerezni, a koronai javak urbéri váltás-ga fejében a már kiállított kötvényeket a budai országos főpénztárnál egyesíteni és egyszer-smind intézkedni az iránt is, hogy a magyar koronai uradalmaknak meg folyóvá nem tett hasonló természetű activ követelése-i is biztosítsanak és folyóvá tétessenek; végre igyekeztem az őbudai és visegrádi uradalmak részéről a szőlődezsma váltások iránt az egyes községekkel folyamatosan levő tárgyalásokat befejezni. Ez alkalommal meggyőződtem arról, hogy a magyar korona ezen tökérekte nevezetes összeget képvisel és mintán a hazai törvények a koronai javak állományának sértetlen megőrzését rendelik, hogy ezen a koronai vagyonhoz tartozó töké-érték, mely előbb ingatlan birtok természetét viselte, ezen természetét ismét vissza-nyerje, mult évi márcz. 20. án előterjesztést tettem 6 felsőjehez a gödöllői uradalom meg-vételére nézve. 6 felsője a vételszerződést legmagasabb határozatával megerősíteni s egyttal megengedni méltóztatott, hogy ezen uradalom vételárának lerovására azon ösz-szegek fordításának, melyek a diósgyőri-őbudai és visegrádi uradalmak javára, mint urbéri kárpótlások vagy borbézsma váltás-gi bérek már befolytak vagy be fognak foly-ni, valamint azon összegek is, melyek az őbudai italmérsi jognak megváltása folytán be fog-nak folyni, azon meghagyással, hogy ezen intézkedés általam a magyar országgyűlésnek bejelentessék és a koronai ingatlan vagyon-nak ezen növekedése annak idejében a vétel végrehajtása és a vételár teljes kifizetése után bevizsgáltyessék.

Ennek folytán volt szerencsém a mult évi márcz. hó 23. án tartott ülésben a t. ház-nak bejelenteni, hogy ugyanazon hó 22-ik napján a gödöllői uradalom minden hozzá-tartozó beruházásokkal és ingatlanokkal a „General Compag. for the promotion of Land-credit (limited)“ czim alatt fennálló társulat-tól az ennel tisztelettel bemutatott szerző-dés értelmé szerint 1.840.000 frttal a magyar szent korona javára megvettem és a t. ház helyeslésének megnyerése után a Gödöllői mezőváros, Kerepes, Dán és Isaszeg helysé-gekből, és az egerszegi bessenyoí babati,

szentgyörgyi, nyiregyházi, szentkirályi és kis-bagi pusztákból álló uradalom törvényes bizonyosság közbenjöttével a magyar korona részére, mint annak ezentúl törvényes, való-ságos és kizárólagos tulajdona, birtokba vé-tettet és annak ingatlan részei a pestmegyei telekkönyvi tvszéknél a másolatban ezennel a t. háznak bemutatott telekkönyvi kivonat-tanúsága szerint, törvényes forma szerint át-kebelezettek.

A vételár kifizetésére fordítottam az ő-budai korona uradalom urbéri váltás-ga után kiállított 1.286.200 frt értékű, továbbá a diósgyőri korona uradalom urbéri váltás-ga után a mult évben kiállított 563.000 frt ér-tékű, és így összesen 1.849.200 frt nérbeli értékű földterhelmentesítési kötvényeket, me-lyeknek a lehetőleg kedvező árfolyam szer-inti értékesítéséért befolyt készpénzben 1.445.559 frt $\frac{3}{4}$ kr.

A vételárból még hátralevő 384.440 frt 26 $\frac{1}{2}$ kr., ugy az adásvéssel egybekötött folyó számlai 6%-os kamatok és egyéb költségeket, melyek számvetéséigleg 40,061 24 kban állapítottak meg, készpénzben fi-zetem ki oly módon, hogy az államkincstár ezzen összegek erejéig előleget adott a koronai javak után még befolyandó értékekre. Ezen előlegnek visszafizetése azon arányban fog történni, a mely arányban a szőlődezsma-váltásokból, s egyéb értékekből készpénz-ben befolyandó összegekbe fognak fizet-tetni.

Ez alkalommal addig is, míg az állam-költségvetés tárgyalása alkalmával a koronai uradalmak értékpapírjainak összegéről részletes kimutatást adandó, van szerenc-sém jelenteni, hogy a jelenben meglevő, a szent korona tulajdonához tartozó 5%-os ka-matozó földterhelmentesítési kötvények név-beli értéke tesz 3.454.200 frtot.

Mintán mult évi decz. 17-én a vételárból még hátralevő összeg is minden hiány nél-kül kifizetett: van szerencsém Schaffer Nándornak, mint a General Compag. for the promotion of Landcredit (limited) társulat teljhatalmu képviselőjének erről szóló nyu-gtáját a t. ház elé terjeszteni.

Be levén tehát fejezte mind az, mi ezen gödöllői koronai uradalomnak megvételére vonatkozik, van szerencsém a t. ház asztalá-ra letenni azon törvényjavaslatot is, mely szerint a gödöllői uradalom az 1439: 16. t. cz. 1. §-a, és az 1511: 1-ső és 2-ik tveizkek értelmében az elidegeníthetlen magyar királyi koronai javak sorába törvényesen felveendő és ezen minőségben bevizsgáltyendő lenne.

Ráday László gr. olvassa:

Törvényjavaslat: a gödöllői uradalomnak megvételéről és annak a koronai javak állományába sorozásáról.

1. §. A magyar koronai javak után az ur-bériség megváltása, szőlődezsma-váltás, és egyéb értékesítések fejében befolyt pénzesze-gek egy részén megvett Gödöllői mezőváros, Kerepes, Dán és Isaszeg helységek, és az egerszegi, bessenyoí, babati, szentgyörgyi, nyiregyházi, szentkirályi és kisbagi puszták-ból álló gödöllői uradalom a fennálló hazai törvények, jelesül az 1439. XVI. t. cz. 1. §-s és az 1514. 1. és 2. tveizkékkel értelmében 6 cs. kir. és apost. királyi felsője legkegyelmeseb-b megengedésével az elidegeníthetlen ma-gyar királyi koronai javak állományába fel-vétetik és ezen minőségben bevizsgáltyeztük.

Lónyai Menyhért, s. k. pénzügy-miniszter.

Elnök. E törvényjavaslat ki fog nyom-atni, szétosztani, az osztályoknak tárgyalás végett kiadati, végül pedig napirepre ki-tizetni.

Lónyai Menyhért pénzügy-miniszter: „T. ház! Midőn a mult év kezdetén az ország pénzügyi vezetését átvettem, első gondjaim közt tartozott, magamnak a ma-gyar koronai javak állományáról meggyőző dőst szerezni, a koronai javak urbéri váltás-ga fejében a már kiállított kötvényeket a budai országos főpénztárnál egyesíteni és egyszer-smind intézkedni az iránt is, hogy a magyar koronai uradalmaknak meg folyóvá nem tett hasonló természetű activ követelése-i is biztosítsanak és folyóvá tétessenek; végre igyekeztem az őbudai és visegrádi uradalmak részéről a szőlődezsma váltások iránt az egyes községekkel folyamatosan levő tárgyalásokat befejezni. Ez alkalommal meggyőződtem arról, hogy a magyar korona ezen tökérekte nevezetes összeget képvisel és mintán a hazai törvények a koronai javak állományának sértetlen megőrzését rendelik, hogy ezen a koronai vagyonhoz tartozó töké-érték, mely előbb ingatlan birtok természetét viselte, ezen természetét ismét vissza-nyerje, mult évi márcz. 20. án előterjesztést tettem 6 felsőjehez a gödöllői uradalom meg-vételére nézve. 6 felsője a vételszerződést legmagasabb határozatával megerősíteni s egyttal megengedni méltóztatott, hogy ezen uradalom vételárának lerovására azon ösz-szegek fordításának, melyek a diósgyőri-őbudai és visegrádi uradalmak javára, mint urbéri kárpótlások vagy borbézsma váltás-gi bérek már befolytak vagy be fognak foly-ni, valamint azon összegek is, melyek az őbudai italmérsi jognak megváltása folytán be fog-nak folyni, azon meghagyással, hogy ezen intézkedés általam a magyar országgyűlésnek bejelentessék és a koronai ingatlan vagyon-nak ezen növekedése annak idejében a vétel végrehajtása és a vételár teljes kifizetése után bevizsgáltyessék.

Ennek folytán volt szerencsém a mult évi márcz. hó 23. án tartott ülésben a t. ház-nak bejelenteni, hogy ugyanazon hó 22-ik napján a gödöllői uradalom minden hozzá-tartozó beruházásokkal és ingatlanokkal a „General Compag. for the promotion of Land-credit (limited)“ czim alatt fennálló társulat-tól az ennel tisztelettel bemutatott szerző-dés értelmé szerint 1.840.000 frttal a magyar szent korona javára megvettem és a t. ház helyeslésének megnyerése után a Gödöllői mezőváros, Kerepes, Dán és Isaszeg helysé-gekből, és az egerszegi bessenyoí babati,

szentgyörgyi, nyiregyházi, szentkirályi és kis-bagi pusztákból álló uradalom törvényes bizonyosság közbenjöttével a magyar korona részére, mint annak ezentúl törvényes, való-ságos és kizárólagos tulajdona, birtokba vé-tettet és annak ingatlan részei a pestmegyei telekkönyvi tvszéknél a másolatban ezennel a t. háznak bemutatott telekkönyvi kivonat-tanúsága szerint, törvényes forma szerint át-kebelezettek.

A vételár kifizetésére fordítottam az ő-budai korona uradalom urbéri váltás-ga után kiállított 1.286.200 frt értékű, továbbá a diósgyőri korona uradalom urbéri váltás-ga után a mult évben kiállított 563.000 frt ér-tékű, és így összesen 1.849.200 frt nérbeli értékű földterhelmentesítési kötvényeket, me-lyeknek a lehetőleg kedvező árfolyam szer-inti értékesítéséért befolyt készpénzben 1.445.559 frt $\frac{3}{4}$ kr.

A vételárból még hátralevő 384.440 frt 26 $\frac{1}{2}$ kr., ugy az adásvéssel egybekötött folyó számlai 6%-os kamatok és egyéb költségeket, melyek számvetéséigleg 40,061 24 kban állapítottak meg, készpénzben fi-zetem ki oly módon, hogy az államkincstár ezzen összegek erejéig előleget adott a koronai javak után még befolyandó értékekre. Ezen előlegnek visszafizetése azon arányban fog történni, a mely arányban a szőlődezsma-váltásokból, s egyéb értékekből készpénz-ben befolyandó összegekbe fognak fizet-tetni.

Ez alkalommal addig is, míg az állam-költségvetés tárgyalása alkalmával a koronai uradalmak értékpapírjainak összegéről részletes kimutatást adandó, van szerenc-sém jelenteni, hogy a jelenben meglevő, a szent korona tulajdonához tartozó 5%-os ka-matozó földterhelmentesítési kötvények név-beli értéke tesz 3.454.200 frtot.

Mintán mult évi decz. 17-én a vételárból még hátralevő összeg is minden hiány nél-kül kifizetett: van szerencsém Schaffer Nándornak, mint a General Compag. for the promotion of Landcredit (limited) társulat teljhatalmu képviselőjének erről szóló nyu-gtáját a t. ház elé terjeszteni.

Be levén tehát fejezte mind az, mi ezen gödöllői koronai uradalomnak megvételére vonatkozik, van szerencsém a t. ház asztalá-ra letenni azon törvényjavaslatot is, mely szerint a gödöllői uradalom az 1439: 16. t. cz. 1. §-a, és az 1511: 1-ső és 2-ik tveizkek értelmében az elidegeníthetlen magyar királyi koronai javak sorába törvényesen felveendő és ezen minőségben bevizsgáltyendő lenne.

Ráday László gr. olvassa:

Törvényjavaslat: a gödöllői uradalomnak megvételéről és annak a koronai javak állományába sorozásáról.

1. §. A magyar koronai javak után az ur-bériség megváltása, szőlődezsma-váltás, és egyéb értékesítések fejében befolyt pénzesze-gek egy részén megvett Gödöllői mezőváros, Kerepes, Dán és Isaszeg helységek, és az egerszegi, bessenyoí, babati, szentgyörgyi, nyiregyházi, szentkirályi és kisbagi puszták-ból álló gödöllői uradalom a fennálló hazai törvények, jelesül az 1439. XVI. t. cz. 1. §-s és az 1514. 1. és 2. tveizkékkel értelmében 6 cs. kir. és apost. királyi felsője legkegyelmeseb-b megengedésével az elidegeníthetlen ma-gyar királyi koronai javak állományába fel-vétetik és ezen minőségben bevizsgáltyeztük.

Lónyai Menyhért, s. k. pénzügy-miniszter.

Elnök. E törvényjavaslat ki fog nyom-atni, szétosztani, az osztályoknak tárgyalás végett kiadati, végül pedig napirepre ki-tizetni.

Lónyai Menyhért pénzügy-miniszter: „T. ház! Midőn a mult év kezdetén az ország pénzügyi vezetését átvettem, első gondjaim közt tartozott, magamnak a ma-gyar koronai javak állományáról meggyőző dőst szerezni, a koronai javak urbéri váltás-ga fejében a már kiállított kötvényeket a budai országos főpénztárnál egyesíteni és egyszer-smind intézkedni az iránt is, hogy a magyar koronai uradalmaknak meg folyóvá nem tett hasonló természetű activ követelése-i is biztosítsanak és folyóvá tétessenek; végre igyekeztem az őbudai és visegrádi uradalmak részéről a szőlődezsma váltások iránt az egyes községekkel folyamatosan levő tárgyalásokat befejezni. Ez alkalommal meggyőződtem arról, hogy a magyar korona ezen tökérekte nevezetes összeget képvisel és mintán a hazai törvények a koronai javak állományának sértetlen megőrzését rendelik, hogy ezen a koronai vagyonhoz tartozó töké-érték, mely előbb ingatlan birtok természetét viselte, ezen természetét ismét vissza-nyerje, mult évi márcz. 20. án előterjesztést tettem 6 felsőjehez a gödöllői uradalom meg-vételére nézve. 6 felsője a vételszerződést legmagasabb határozatával megerősíteni s egyttal megengedni méltóztatott, hogy ezen uradalom vételárának lerovására azon ösz-szegek fordításának, melyek a diósgyőri-őbudai és visegrádi uradalmak javára, mint urbéri kárpótlások vagy borbézsma váltás-gi bérek már befolytak vagy be fognak foly-ni, valamint azon összegek is, melyek az őbudai italmérsi jognak megváltása folytán be fog-nak folyni, azon meghagyással, hogy ezen intézkedés általam a magyar országgyűlésnek bejelentessék és a koronai ingatlan vagyon-nak ezen növekedése annak idejében a vétel végrehajtása és a vételár teljes kifizetése után bevizsgáltyessék.

Ennek folytán volt szerencsém a mult évi márcz. hó 23. án tartott ülésben a t. ház-nak bejelenteni, hogy ugyanazon hó 22-ik napján a gödöllői uradalom minden hozzá-tartozó beruházásokkal és ingatlanokkal a „General Compag. for the promotion of Land-credit (limited)“ czim alatt fennálló társulat-tól az ennel tisztelettel bemutatott szerző-dés értelmé szerint 1.840.000 frttal a magyar szent korona javára megvettem és a t. ház helyeslésének megnyerése után a Gödöllői mezőváros, Kerepes, Dán és Isaszeg helysé-gekből, és az egerszegi bessenyoí babati,

szentgyörgyi, nyiregyházi, szentkirályi és kis-bagi pusztákból álló uradalom törvényes bizonyosság közbenjöttével a magyar korona részére, mint annak ezentúl törvényes, való-ságos és kizárólagos tulajdona, birtokba vé-tettet és annak ingatlan részei a pestmegyei telekkönyvi tvszéknél a másolatban ezennel a t. háznak bemutatott telekkönyvi kivonat-tanúsága szerint, törvényes forma szerint át-kebelezettek.

A vételár kifizetésére fordítottam az ő-budai korona uradalom urbéri váltás-ga után kiállított 1.286.200 frt értékű, továbbá a diósgyőri korona uradalom urbéri váltás-ga után a mult évben kiállított 563.000 frt ér-tékű, és így összesen 1.849.200 frt nérbeli értékű földterhelmentesítési kötvényeket, me-lyeknek a lehetőleg kedvező árfolyam szer-inti értékesítéséért befolyt készpénzben 1.445.559 frt $\frac{3}{4}$ kr.

A vételárból még hátralevő 384.440 frt 26 $\frac{1}{2}$ kr., ugy az adásvéssel egybekötött folyó számlai 6%-os kamatok és egyéb költségeket, melyek számvetéséigleg 40,061 24 kban állapítottak meg, készpénzben fi-zetem ki oly módon, hogy az államkincstár ezzen összegek erejéig előleget adott a koronai javak után még befolyandó értékekre. Ezen előlegnek visszafizetése azon arányban fog történni, a mely arányban a szőlődezsma-váltásokból, s egyéb értékekből készpénz-ben befolyandó összegekbe fognak fizet-tetni.

Ez alkalommal addig is, míg az állam-költségvetés tárgyalása alkalmával a koronai uradalmak értékpapírjainak összegéről részletes kimutatást adandó, van szerenc-sém jelenteni, hogy a jelenben meglevő, a szent korona tulajdonához tartozó 5%-os ka-matozó földterhelmentesítési kötvények név-beli értéke tesz 3.454.200 frtot.

Mintán mult évi decz. 17-én a vételárból még hátralevő összeg is minden hiány nél-kül kifizetett: van szerencsém Schaffer Nándornak, mint a General Compag. for the promotion of Landcredit (limited) társulat teljhatalmu képviselőjének erről szóló nyu-gtáját a t. ház elé terjeszteni.

Be levén tehát fejezte mind az, mi ezen gödöllői koronai uradalomnak megvételére vonatkozik, van szerencsém a t. ház asztalá-ra letenni azon törvényjavaslatot is, mely szerint a gödöllői uradalom az 1439: 16. t. cz. 1. §-a, és az 1511: 1-ső és 2-ik tveizkek értelmében az elidegeníthetlen magyar királyi koronai javak sorába törvényesen felveendő és ezen minőségben bevizsgáltyendő lenne.

Ráday László gr. olvassa:

Törvényjavaslat: a gödöllői uradalomnak megvételéről és annak a koronai javak állományába sorozásáról.

1. §. A magyar koronai javak után az ur-bériség megváltása, szőlődezsma-váltás, és egyéb értékesítések fejében befolyt pénzesze-gek egy részén megvett Gödöllői mezőváros, Kerepes, Dán és Isaszeg helységek, és az egerszegi, bessenyoí, babati, szentgyörgyi, nyiregyházi, szentkirályi és kisbagi puszták-ból álló gödöllői uradalom a fennálló hazai törvények, jelesül az 1439. XVI. t. cz. 1. §-s és az 1514. 1. és 2. tveizkékkel értelmében 6 cs. kir. és apost. királyi felsője legkegyelmeseb-b megengedésével az elidegeníthetlen ma-gyar királyi koronai javak állományába fel-vétetik és ezen minőségben bevizsgáltyeztük.

Lónyai Menyhért, s. k. pénzügy-miniszter.

Elnök. E törvényjavaslat ki fog nyom-atni, szétosztani, az osztályoknak tárgyalás végett kiadati, végül pedig napirepre ki-tizetni.

Lónyai Menyhért pénzügy-miniszter: „T. ház! Midőn a mult év kezdetén az ország pénzügyi vezetését átvettem, első gondjaim közt tartozott, magamnak a ma-gyar koronai javak állományáról meggyőző dőst szerezni, a koronai javak urbéri váltás-ga fejében a már kiállított kötvényeket a budai országos főpénztárnál egyesíteni és egyszer-smind intézkedni az iránt is, hogy a magyar koronai uradalmaknak meg folyóvá nem tett hasonló természetű activ követelése-i is biztosítsanak és folyóvá tétessenek; végre igyekeztem az őbudai és visegrádi uradalmak részéről a szőlődezsma váltások iránt az egyes községekkel folyamatosan levő tárgyalásokat befejezni. Ez alkalommal meggyőződtem arról, hogy a magyar korona ezen tökérekte nevezetes összeget képvisel és mintán a hazai törvények a koronai javak állományának sértetlen megőrzését rendelik, hogy ezen a koronai vagyonhoz tartozó töké-érték, mely előbb ingatlan birtok természetét viselte, ezen természetét ismét vissza-nyerje, mult évi márcz. 20. án előterjesztést tettem 6 felsőjehez a gödöllői uradalom meg-vételére nézve. 6 felsője a vételszerződést legmagasabb határozatával megerősíteni s egyttal megengedni méltóztatott, hogy ezen uradalom vételárának lerovására azon ösz-szegek fordításának, melyek a diósgyőri-őbudai és visegrádi uradalmak javára, mint urbéri kárpótlások vagy borbézsma váltás-gi bérek már befolytak vagy be fognak foly-ni, valamint azon összegek is, melyek az őbudai italmérsi jognak megváltása folytán be fog-nak folyni, azon meghagyással, hogy ezen intézkedés általam a magyar országgyűlésnek bejelentessék és a koronai ingatlan vagyon-nak ezen növekedése annak idejében a vétel végrehajtása és a vételár teljes kifizetése után bevizsgáltyessék.

Ennek folytán volt szerencsém a mult évi márcz. hó 23. án tartott ülésben a t. ház-nak bejelenteni, hogy ugyanazon hó 22-ik napján a gödöllői uradalom minden hozzá-tartozó beruházásokkal és ingatlanokkal a „General Compag. for the promotion of Land-credit (limited)“ czim alatt fennálló társulat-tól az ennel tisztelettel bemutatott szerző-dés értelmé szerint 1.840.000 frttal a magyar szent korona javára megvettem és a t. ház helyeslésének megnyerése után a Gödöllői mezőváros, Kerepes, Dán és Isaszeg helysé-gekből, és az egerszegi bessenyoí babati,

szentgyörgyi, nyiregyházi, szentkirályi és kis-bagi pusztákból álló uradalom törvényes bizonyosság közbenjöttével a magyar korona részére, mint annak ezentúl törvényes, való-ságos és kizárólagos tulajdona, birtokba vé-tettet és annak ingatlan részei a pestmegyei telekkönyvi tvszéknél a másolatban ezennel a t. háznak bemutatott telekkönyvi kivonat-tanúsága szerint, törvényes forma szerint át-kebelezettek.

A vételár kifizetésére fordítottam az ő-budai korona uradalom urbéri váltás-ga után kiállított 1.286.200 frt értékű, továbbá a diósgyőri korona uradalom urbéri váltás-ga után a mult évben kiállított 563.000 frt ér-tékű, és így összesen 1.849.200 frt nérbeli értékű földterhelmentesítési kötvényeket, me-lyeknek a lehetőleg kedvező árfolyam szer-inti értékesítéséért befolyt készpénzben 1.445.559 frt $\frac{3}{4}$ kr.

A vételárból még hátralevő 384.440 frt 26 $\frac{1}{2}$ kr., ugy az adásvéssel egybekötött folyó számlai 6%-os kamatok és egyéb költségeket, melyek számvetéséigleg 40,061 24 kban állapítottak meg, készpénzben fi-zetem ki oly módon, hogy az államkincstár ezzen összegek erejéig előleget adott a koronai javak után még befolyandó értékekre. Ezen előlegnek visszafizetése azon arányban fog történni, a mely arányban a szőlődezsma-váltásokból, s egyéb értékekből készpénz-ben befolyandó összegekbe fognak fizet-tetni.

Ez alkalommal addig is, míg az állam-költségvetés tárgyalása alkalmával a koronai uradalmak értékpapírjainak összegéről részletes kimutatást adandó, van szerenc-sém jelenteni, hogy a jelenben meglevő, a szent korona tulajdonához tartozó 5%-os ka-matozó földterhelmentesítési kötvények név-beli értéke tesz 3.454.200 frtot.

Mintán mult évi decz. 17-én a vételárból még hátralevő összeg is minden hiány nél-kül kifizetett: van szerencsém Schaffer Nándornak, mint a General Compag. for the promotion of Landcredit (limited) társulat teljhatalmu képviselőjének erről szóló nyu-gtáját a t. ház elé terjeszteni.

Be levén tehát fejezte mind az, mi ezen gödöllői koronai uradalomnak megvételére vonatkozik, van szerencsém a t. ház asztalá-ra letenni azon törvényjavaslatot is, mely szerint a gödöllői uradalom az 1439: 16. t. cz. 1. §-a, és az 1511: 1-ső és 2-ik tveizkek értelmében az elidegeníthetlen magyar királyi koronai javak sorába törvényesen felveendő és ezen minőségben bevizsgáltyendő lenne.

Ráday László gr. olvassa:

Törvényjavaslat: a gödöllői uradalomnak megvételéről és annak a koronai javak állományába sorozásáról.

1. §. A magyar koronai javak után az ur-bériség megváltása, szőlődezsma-váltás, és egyéb értékesítések fejében befolyt pénzesze-gek egy részén megvett Gödöllői mezőváros, Kerepes, Dán és Isaszeg helységek, és az egerszegi, bessenyoí, babati, szentgyörgyi, nyiregyházi, szentkirályi és kisbagi puszták-ból álló gödöllői uradalom a fennálló hazai törvények, jelesül az 1439. XVI. t. cz. 1. §-s és az 1514. 1. és 2. tveizkékkel értelmében 6 cs. kir. és apost. királyi felsője legkegyelmeseb-b megengedésével az elidegeníthetlen ma-gyar királyi koronai javak állományába fel-vétetik és ezen minőségben bevizsgáltyeztük.

Lónyai Menyhért, s. k. pénzügy-miniszter.

Elnök. E törvényjavaslat ki fog nyom-atni, szétosztani, az osztályoknak tárgyalás végett kiadati, végül pedig napirepre ki-tizetni.

Lónyai Menyhért pénzügy-miniszter: „T. ház! Midőn a mult év kezdetén az ország pénzügyi vezetését átvettem, első gondjaim közt tartozott, magamnak a ma-gyar koronai javak állományáról meggyőző dőst szerezni, a koronai javak urbéri váltás-ga fejében a már kiállított kötvényeket a budai országos főpénztárnál egyesíteni és egyszer-smind intézkedni az iránt is, hogy a magyar koronai uradalmaknak meg folyóvá nem tett hasonló természetű activ követelése-i is biztosítsanak és folyóvá tétessenek; végre igyekeztem az őbudai és visegrádi uradalmak részéről a szőlődezsma váltások iránt az egyes községekkel folyamatosan levő tárgyalásokat befejezni. Ez alkalommal meggyőződtem arról, hogy a magyar korona ezen tökérekte nevezetes összeget képvisel és mintán a hazai törvények a koronai javak állományának sértetlen megőrzését rendelik, hogy ezen a koronai vagyonhoz tartozó töké-érték, mely előbb ingatlan birtok természetét viselte, ezen természetét ismét vissza-nyerje, mult évi márcz. 20. án előterjesztést tettem 6 felsőjehez a gödöllői uradalom meg-vételére nézve. 6 felsője a vételszerződést legmagasabb határozatával megerősíteni s egyttal megengedni méltóztatott, hogy ezen uradalom vételárának lerovására azon ösz-szegek fordításának, melyek a diósgyőri-őbudai és visegrádi uradalmak javára, mint urbéri kárpótlások vagy borbézsma váltás-gi bérek már befolytak vagy be fognak foly-ni, valamint azon összegek is, melyek az őbudai italmérsi jognak megváltása folytán be fog-nak folyni, azon meghagyással, hogy ezen intézkedés általam a magyar országgyűlésnek bejelentessék és a koronai ingatlan vagyon-nak ezen növekedése annak idejében a vétel végrehajtása és a vételár teljes kifizetése után bevizsgáltyessék.

Ennek folytán volt szerencsém a mult évi márcz. hó 23. án tartott ülésben a t. ház-nak bejelenteni, hogy ugyanazon hó 22-ik napján a gödöllői uradalom minden hozzá-tartozó beruházásokkal és ingatlanokkal a „General Compag. for the promotion of Land-credit (limited)“ czim alatt fennálló társulat-tól az ennel tisztelettel bemutatott szerző-dés értelmé szerint 1.840.000 frttal a magyar szent korona javára megvettem és a t. ház helyeslésének megnyerése után a Gödöllői mezőváros, Kerepes, Dán és Isaszeg helysé-gekből, és az egerszegi bessenyoí babati,

szentgyörgyi, nyiregyházi, szentkirályi és kis-bagi pusztákból álló uradalom törvényes bizonyosság közbenjöttével a magyar korona részére, mint annak ezentúl törvényes, való-ságos és kizárólagos tulajdona, birtokba vé-tettet és annak ingatlan részei a pestmegyei telekkönyvi tvszéknél a másolatban ezennel a t. háznak bemutatott telekkönyvi kivonat-tanúsága szerint, törvényes forma szerint át-kebelezettek.

A vételár kifizetésére fordítottam az ő-budai korona uradalom urbéri váltás-ga után kiállított 1.286.200 frt értékű, továbbá a diósgyőri korona

fogtak a esavargók s főzinkosok közül, s a m. hó utolsó napján reggel a katonaság nagyobb része számonkötés alá került tartatott, hol szintén zavargásoktól lehetett tartani. Mondják, hogy a katonaközelethez puszkákkal akartak megjelenni ellentállást gyakorlandók. Trostbergben az ujonczságot nem lehetett befejezni, hanem meg kellett szüntetni. Az ügyvezető tiszt kénytelen volt ott maradni éjjelre, mivel attól kellett tartania, hogy Altmárknál lovasul s szolgálást a folyóba vetik. A kárt, melyet a zavargások okoztak, a községeknek kell majd megtéríteniük.

A hadügyminiszterium fölhatalmazta a nemzetvédelmi területi parancsnokságot, hogy a hozzájuk legközelebb fekvő helyorségi tanácsok katonaságot vehessenek segítségül az ujonczok összerészéhez.

Az ujonczok összerészése, a hol félbeszártattott, újból föl fog vétetni, oly maghagyással, hogy azon esetre, ha a nép ismét ellentállást gyakorolna, az oly helyre teendő át, hol erős helység van. A Chiening faluban elfogott egyének száma nyolcezra megy, kik közt, mint mondják, a főzinkos is van. Alttől fogva is zavargásokról tudósítanak, de a részletek még nem jöttek tudomásra.

Törökország határszéléről írják, hogy a tavaszi levegőből a porta keresztény tartományai ismét szabadsági gondolatokat szünek. A bolgárok támadásra készülnek, noha a nagy tömeg nem igen lelkesül oly harcra, mely nem iger sikert. A boszniai és hercegovinai szerbek is megunták már az ozmán uralmat. Hallomás szerint Szerbiában egy bizottmány alakult, mely mahomedán és keresztény szerbekből áll, s mely a fősabadságot akarja kieszközölni, valamint a hozzá szükséges eszközöket is előteremteni.

Ezen bizottmány, ha valóban létezik már, igen jó alapot találna, mert arról az ottomán hatóságok mindig gondoskodtak. A kormány igen rossz helyzetbe jutna, ha ezen tartományokban mozgalmak törnének ki, mert a la kosság minden rétege s hitfelekezete valószínűleg a bizottmányhoz csatlakoznék. Eddig a portán mindig az segítette, hogy a nép maga közt is egyenletlenkedett, és ez inkább tartotta le a boszniai fölkelést, mint Omer pasa.

Abyssinia. A legújabb hírek az angol táborból márcz. 1-éig terjednek és főleg Sir

Robert Napier tábornoknak Kassai, Tigre fejedelmével való összejövetelére vonatkoznak. Az eddig érkezett tudósítások szerint az angoloknak egyelőre kevés kilátásuk van gyors és tartós sikerre. Minél mélyebbre hatolnak az ellenség földére, annál jobban gyarapodnak s nagyobbodnak azon nehézségek, melyek a csapatok rendes eltartásának útjába górnak. Eddig drága pénztükrét élelemmel s takarmánnyal meglehetősen el voltak látva, mely alkalommal főleg Theodor császárnak feltétlenység s félelemből lázadásra hajló hűbérnökei voltak hasznukra. De ezen a kis uralkodókkal kötött szövetségekben nem igen lehet bízni, mivel azok feltételeknek egymásra is és örökké zivódnak.

Ha Theodor győzelmet vívna ki az angolok fölött, akkor e kis fejedelmek azonnal elpártolnának az angoloktól, már csak azon veszélyek elkerülése végett is, melyek őket a bennszülöttek részéről fenyegetnek, kik nem a legjobb szemmel nézik a keresztény testvérek furcsa ötletét. Ezek a legelső támadásnál, mely birtokukra történék, odább állnának, magukkal vívni minden ingóságukat s előbb elpusztítván meg a legesekélyebbet is, mi az ellenségnek hasznára lehetne. Így könnyen megmagyarázhatjuk magunknak, miért keresték az angolok, s miért tartják fenn oly szigorúan a bennszülöttekkel való viszonyt, mel. nekik annyi pénzáldozatba került.

Napier angol parancsnok Tigre fejedelmével f. évi febr. 23-án találkozott. Tigre az abyssiniai birodalom legjelentékenyebb államainak egyike, Lakosai az abyssiniai félföld összes népei közt testileg szellemileg is a legelőkelőbbek. Egy trigei király volt leghatalmasabb ellene Kassának, a későbbi I. Theodor császárnak, ki csak akkor tudta magát Aethiopia vagy összes Abyssinia uralkodójának elismertetni, miután ellenét nyílt harcban legyőzte.

Az angol lapok sok érdekes részletet tartalmaznak Napier tábornoknak találkozásáról Kassai, Tigre fejedelmével. Az összejövetel a Diab partján történt, mely folyó délről északra Abdága és Hanzzein közt halad. Midőn az angolok az abyssinaiakat távolról megpillantották, Napier egy elefántra szállt, hogy a bennszülöttek előtt magának tekintélyt szerezzen, mert az abyssinaiak félnek ezen hatalmas állattól s eddig nem kísérelték meg azt megszelídíteni. Csak közel a folyóhoz szállt Napier lóra, hogy a tigrei lovasságnál féle-

met s baleseteket ne okozzon. Kassai ájtott a folyón, Napier elébe lovagolt. Kicsérlelt az illető köszöntési formákat, melyek kétség kívül nem voltak kevésbé őszinték, mint a miénk a köznapi társalgásban, noha egyikük sem értett belőlük egy árva hangot.

Napier a fejedelmet azon sátorba vezette, melyet a találkozáshoz fölítettett. Kassai legelőkelőbb 35 éves férfi. Olaszjűzti képe az értelmesség kifejezését hordja magán, de egyszerűsége sulyos gondokról tesz tanúságot, mit egy magyaráznak, hogy Kassai nem keres rangot, hatalmat, hanem állását csak azért tartja fenn, mivel a nép azt neki fölérőszákolta. A fejedelmek a bennszülöttek viselése volt látható, a skarlátal prizmét fehér samma, és a virágokkal kivart selyem ing, melyet csak a királyi kíséret legfőbb tisztjeinek szabad viselniük. Hollófeke haja gondosan összerögzölte vállaira omlott.

Eleintén Napier s Kassai csak egymás egészségéről beszéltek, de az abyssinaiak nem állhattak meg soká, hogy az igeret puskákat ne kérdezzék az angoloktól, mit ez utóbbiak arra használtak fel, hogy hosszú dícsőretet zengjék az új löfegyver előnyeinek. Napier a kereszténységről is szót ugyan valamit, de az afrikaiak szavai által nem igen voltak megalapozva s megint csak kedvezőtlenül, a fegyverekre ugrottak át. A Kassainak adott ajándékok egy vonsesűvel szép puskából, serlegekből, cseh tüvegéből készült ékszeréből s egy gyönyörű arabslóbból állottak. A serlegek megtöltöttek borral s Napier az aethiop fejedelmek egészségére ivott. Akkor aztán a csapatok fölött szemlélet tartottak.

Az angolok különféle evolúciókat csináltak a bennszülöttek legnagyobb bámulatára, kik leginkább az armstrong-ágyukban gyönyörködtek.

Azután Kassai meghitta az angolokat az abyssiniai tábor megtekintésére, mire az angolok azonnal ráálltak. Nem kis meglepetést szerzett nekik Kassai csapatainak fegyverzete. Mindenféle rendszerű s többnyire angol meg belga gyártmányú puskákkal voltak ellátva. Sokan pisztolyt viseltek, de valamennyinek görbe kardja volt, melyről azt mondják, hogy az általa okozott sebekből még senkiesem épült föl, 4000 ember közül 400 részint öszezvőreken, részint ponykon ült. Ezen emberek egyáltalán nem megvetendő elleneséget képeznek. Mint edzett hegyászok, kik a legjárhatóbban ösvényeken is nyilsebe-

sen tudnak haladni, az európai csapatoknak számtalan zavart okozhatnak. Ha Theodor serege ép oly jól van szervezve, mondják pedig, hogy még jobban van fölfegyverezve, akkor Magdala bevételéig sok angol vér fog folyni.

Az angolokat Kassai táborában az abyssinai szokások szerint vendégelték meg. Legelőször leányok jöttek kenyérral telt kosarakkal, melyeket a vendégek elé helyeztek azon kérelemmel, hogy egyenek. Mások ökriszarvakból poharakba az ugnevezett teadét töltöttek, mely italt erjedt mézből készített. Minden vendégnek a töltő pohárral kezében meg kellett magát hajtania a fejedelmek előtt s az italt egyszerre leöntenie, mire a poharat újból megtöltötték. Hat zenész harmonyáralaku hangszereken zajos diszonanciákban gazdag dallamokat játszottak, míg egy dalnok barczidalt énekelt, melynek végzavait a bennszülöttek teljes karban ismételték.

Az ünnepegy végetével elővitettek az angol tábornoknak szánt ajándékok. Legelőször egy karpereczt adtak neki, mely a hatalmas harcoknak jelvénye, aztán hosszú sörényű oroslabdort vetettek vállaira, kardot költöttek az oldalára s a paizst meg ládát segédjeinek mint fegyverbordozónak adták át. Következett az elbuczás. Kassai az angolok sok és kemény kézszerítés után a sátor kijártaig kísért, hol Napier egy abyssiniai módon fölvergelt öszezvőre szállt, hogy saját táborába térjen vissza.

A következő reggelen Kassai a tábornoknál bencu látogatást tett, mikor aztán együtt titkos értekezletet tartottak, melynek eredményét kielégítőnek mondják, hogy a fejedelmek az angol örkiseret bizottságáért jót állott, élelemről gondoskodni s területen az angol távtró minden rongálástól megőrizni igerte. Ezek mindenesetre fontos igéreték, melyekért viszont Napier az összeköttetési vonalt biztosítani s megőrizni tartozik.

LEGUJABB.

London, apr. 3. Az alsóház tegnap ülésében az ir. kérdés elnapoltatott.

Florence, apr. 3. Pepoli szerdán Bécsbe utaz. Egy turini sürgöny jelenti: 2000 munkás a jövedelmi adó következtében megszüntette munkáját.

Bécs, apr. 3. Az alsóház tegnap esti ülésén bevezetett a felekezeti törvény felletti általános vita. A közökt. miniszter beszédében a kormány álláspontját jelezvén, így szólt: Egy társaság katólikus lehet, de az állam, ha igazságos akar lenni, nem; az egyházat soha sem szabad a józan politika okosságai eszközözébe (Klugheitsbandhabe) aljasítani, mint a klerikaliskok akarták. Aztán ajánlja a részletes vitát, meglevén győződve, hogy a jó ügy mellett emelt szólt.

Bécs, apr. 3. Az alsóház mai ülésén a közökt. minisztert interpellálták, hogy tett-e a kormány lépést Oroszországról a krakói egyetemet illető tőkét visszacszerzésére? A miniszterium előterjeszti az esküdtiségek és esküdtőbiróságok alakítására vonatkozó törvényjavaslatot A csődrendszabály 3 ik felolvasásánál elfogadtatott. Aztán a felekezeti törvény részletes tárgyalása kezdődött.

Bécsből távirják: Oreyz báró osztályfőnök, Széchenyi gróf udvari tanácsosa fognak kinevezeteni a közös külügyi miniszteriumba. — Beust és Hobenlohe ma Budára utaznak. — Rómával az alkudozások a házassági és iskolatörvény szentesítése után tovább folytatnak.

Kiadói üzenet.

Ft. Hönig V. pléb. urnak Sz. A. n. talon. A tévedést észrevettük s most kívánságára szerint intézkedtünk.

Nyilatkozat és kérelem.

Lapunk tegnapi számának nyomdai kiállításánál azon baleset fordult elő, hogy a második és harmadik lap egymással felcseréltek. Midőn ezen, csupán csak a nyomdának betudható hibáért elnézést kérünk, minden intézkedést megtettünk, hogy hasonló esetek többé elő ne fordulhassanak.

A szerkesztőség.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde		
aprilis 4-én.		
Gabna-árak.	Sulyfontokb.	Ára méronként.
Buza bányási	83-85	6.- 6.20
" tiszai	86-88	6.70-6.80
" pesti	83-85	6.- 6.20
" " "	86-88	6.70-6.80
Készítés	83-85	6.- 6.20
" " "	86-88	6.70-6.80
Rozsa	78-80	4.20-4.30
Árpa serfőzésre	68-70	2.65-3.90
" etetésre	68-70	2.40-2.60
Zab	45-47	1.65-1.70
Kukorica bányási	—	—
" " "	—	—
Bab	—	2.75-2.85
" " "	—	5.50-5.80
Rizs	—	3.20-3.30
Repeze	—	5.87 1/2
" " "	—	5.75-5.85
Záloglevelek.		
Nemz. bank kisors. ezüst	93.10	93.30
" " " o. c.	88.75	89.-
Magyar földhitelintézeti	90.50	91.-
Ausztriai	98.25	98.75

Magyar értékpapírok árkelete.		
	Adva	Tartva
Pesti keresked. bank	645.-	650.-
Budai keres. és iparb.	197.-	200.-
Pesti iparbank	222.-	224.-
Magyar hitelbank	79 3/4	80.-
Pesti takarékpénztár	1550.-	1600.-
Budai	406.-	412.-
Pesti hengermalom	1280.-	1290.-
Pannonia gőzmalom	1980.-	1990.-
L-ó budapesti gőzmalom	815.-	825.-
Budai grán-telep	430.-	434.-
Concordia gőzmalom	475.-	485.-
Budai királymalom	535.-	540.-
Szegedi kivit. gőzmalom	815.-	825.-
I. upesti szeszimotó	625.-	630.-
Pestbudai butorkézmű	227.-	230.-
Magyar biztosító-társulat	692.-	695.-
Pannonia viszonzibizt.-társ.	235.-	238.-
Pesti biztosító-intézet	260.-	265.-
Magyar északi vasút	76 1/2	76 1/2
Pesti közúti vasút	390.-	390.-
Kereskedelmi épület	400.-	400.-
Lánchíd	388.-	390.-
Alagut	71 1/2	72 1/2
Magyar földh. záloglevél	90 1/2	91.-
Pesti keresk. b. zálogl.	96 1/2	96 1/2

Bécsi börze		
aprilis 3-án.		
	Adva	Tartva
Államadósság.		
5% osztr. értékű	53.60	53.80
" " " adómentes	58.25	58.30
" " " nemzeti kölcsön	63.60	63.75
" " " metalliques	56.20	56.40
1860 ki sorsjegye	82.20	82.20
Magyar földteherm. kötvény	71.70	72.-
Bánati	70.25	70.75
Horvát	70.25	70.75
Erdélyi	66.25	66.75
Sorsjegyek.		
Hitelintézeti	100 frtos	131.70
Dunagőzhajózási	"	93.-
Budai	"	26.-
Eszterházy hg.	"	131.-
Salm	"	33.-
Palfly	"	25.75
Clary	"	27.50
St. Genois	"	24.25
Windischgrätz	"	17.50
Waldstein	"	21.-
Keglevich	"	14.75

Részvények.		
	Adva	Tartva
Nemzeti bank	703.-	704.-
Hitelintézet	189.40	189.60
Magyar hitelbank	79.-	79.-
Alsó-osztr. esc. társulat	585.-	587.-
Anglo-osztr. bank	117.75	118.25
Ausztriai földhitelintézet	170.-	173.-
Északi vasút	173)	1735
Államvasút	251.-	251.30
Déli vasút	170.20	170.50
Erzsebét vasút	139.50	140.-
Gal. Karoly Lajos vasút	204.75	202.25
Lemberg csern. vasút	177.-	177.50
Cseh nyug. vasút	146.-	146.50
Dcl.-ész. ném. össeköt. vasut	138.25	139.50
Tiszai vasút	147.-	147.-
Magyar északi vasút	80.-	80.50
I-ó erdélyi vasút	141.50	142.-
I-ó ausztriai Dunagőzhajózási társaság	488.-	489.-
Pesti lánchíd	383.-	385.-

Elsőbbségi kötvények.		
	Adva	Tartva
1862. Erzsebét vasut	80.50	81.-
1867. államvasut	115.25	115.75
Déli vasut	97.-	97.25
Északi vasut	88.50	89.-
Cseh nyugoti vasut	83.50	84.-
Tiszai vasut	—	—
Gal. Karoly Lajos vasut	91.-	91.50
Magyar északi vasut	—	—
Lemberg csernov. vasut	75.-	75.50
Erdélyi vasut	81.25	81.75
Ausztr. Dunagőzhajóz. társ.	93.-	94.-
Pesti lánchíd	—	—
Érték és pénz.		
Frankfurti váltó	96.20	96.40
Londoni váltó	115.40	115.50
Párizsi váltó	45.85	45.85
Cs. arany	5.47 1/2	5.48
Napoleon'or	9.20	9.25
Egyleti tallér	1.70	1.71
Ezüst	113.25	113.50

H I R D E T É S E K.

Misemondó ruhák

pluviálék, dalmatikák, albak, rochetek, velumok, vankusok, egyházi iskolai és czéh lobogok, oltár terítők, infulák, kesztyük,

harisnyák és czi, pök, monstranzok, kelyhek, ciboriumok, gyertyatartók, keresztiek, pacificálék, füstölök, lámpák,

valamint mindennemű

EGYHÁZI SZEREK

legjutányosabb áron

kaphatók

ÖBERBAUER ALAJOS

gyárraktárában vácsi-utca 15. sz. Pesten.

Árjegyzékek és minden utasítás kívánatra beklütetik.

URBÁN KÁROLY
k ö f a r a g ó

Pesten, kerespi ut 29. sz. a.

ajánlja magát mindennemű

síremlékek, szobrok és egyházi oltárok elkészítésére.

Továbbá elvállal bármennyű építkezési munkákat a legolcsóbb áron.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközölhetnek.

Köszvény-vászon

mi denféle köszvény, csuz (Rheuma), inszagítás, mell-, gerinczífájdalmak, keresztcsontfájás (Hexenschuss), lábköszvény stb. ellen.

Egy csomag ára 1 ft 5 kr, kettős erejű 2 ft 10 kr.

Dr. BURON

Párisi általános sebtapasza

mindenféle sebek gyógyelcsét és daganatok ellen. — Egy köcsög ára a használati módszerrel együtt 70 kr. Kisebb köcsög 35 kr. Postán küldve 10 kr-rel több.

Valódián Pesten egyedül kaphatni csak **TÖRÖK JÓZSEF** ur gyógyszerárban király utca 7. sz. Sárkány urnál a váci utcában. — **Debreczenben:** Rothschneck ur gyógyszerárban **Temesváron:** Bach er ur gyög szerárban **Kassan** Eschwig és fia uraknál **Szombathelyen:** Pillich Ferenc ur gyógyszerárban — **Mohácsan:** Kögl A. ur sorszánszedésében — **Kolozsvárt:** Wolff gyógyszerész, **Miskolcz:** Spuller A urnál. (5-6)

Azon sok ezer elismerési levél közül csak néhányat közlünk, melyek utóbbi időkben küldettek.

Schleusingen, febr. 8. 1866.

Bizonnyítvány.

Kilencz havig iszonyuan szenvedtem mind a két kezem s lábamra köszvény és csuzban, úgy, hogy csak bot segítségével járhattam (mint engem tavasszal mindluki luthatott). E betegséggel ellen ásványfürdőkét és mindennemű orvososság siker nélkül használtam mig uskem az angol patent Rheumavászon javaslatot, s ennek használata által a legrovidebb idő alatt csodálatos módon szenvedéseimtől mégis szabadultam; most akárminő időben fájdalmat nem nyilván bebizonyítani kötelelsemgemek tartom.

Kelt Budán, 1865. évi octóber 10-én.

Pressmeyer Péter.